

János profán jelenései

A BENSŐ TÁJ

Széttagozott sünök goromba szőnyegén lépderek
kietlen benső tájba vissza, templomtalan magamhoz,
akárha tarlón mennék meztelábgyalog, a fájdalom
talpamba karistoló ábráival, megkésetten is
semmit se tudón; megfejthetetlenek, mert semmiről
se szólnak, noha a testet nyöszörgő atomokra
gyötrik szét, marad a silány önelégülés:
ünneprontó-emberin járnai, kelni a vér
bizonyosságos tengerén, gyarló lebegéssel, ahogy
a fejszével lenyakazott jércék hullámlottak
a körtefarönk körül, mely borzalom-szálkás bitóvá
horgadt föl egy vörösdrapériás nyárban; aperitif
hóhétkodás az asztali áldás előtt, amikor
az eszme-szentség korrumpálódik a gyomor sürgető
savában, kint a rekkenő delelés zeniti tábortüze
s a csirkék, dideregtetőn bugyborgó csonkkal a fejük
helyén, még szilajul nekiiramodtak a napfény
piros gerendáival kitámasztott térnek, és kopár
végzetük súlyát lebírva túlfutottak az életükön,
visszahagyva torzóságuk bevégzett tökélyét,
az emléktelen néhaiság mihaszna jelképei ők,
porbatékozolt ígéretei egy soha meg nem történt
röpülésnek, és amidőn a napraforgószárakra
ráaszott az este, csillagkimúlásos, fekete
vakarékával a körmöm alatt andalogtattam
ujjaim a kutyám mágneses szörmezőin (foga közt
kullancs feselt szét tintasűrűn, mint érett bodzabogyó),
s megmerítkeztem a szeme szeretettől aranyiszapos
dáványában s alighogy megfényesedve kivonult
belőle a lelkem, inni odagyültek a bolhák,
sötét karikában örvénylett a szomjuk, addigra én
már klottgatyámban bujdokoltattam felbujtó kezem,
játszom boldog babraságot: a kis nyelecske kemény
kezdeménye markomba forrt, készen, hogy megcsapoljam,
mikor megláttam, hogy felettem a konyha homálya
testmeleg, lebegő keselyű, s míg neszezésem
beborítja a szárnya s rámnehezül, mint a büntudat,
kirablón lesi amint az élvezés sóhajra fűzött
gyöngysora szétszakad, és túlterhelt tenyeremből
a konyhakőre lecsurog, mit mániákus takarosság
koptatott naprakészen szűzivé, és tisztább volt, mint

később a Bárány vérével kimosakodott népbírák —, együgyűségem kegyelmes évadán nem sajdult föl a sejtés: a Bárányt majd egydimenziós döggé teszem, s álcázásul szagával kenve be lényem, az ötödik pecsétet feltöröm, nyakcsigolya-roppanások szörnyű ekhójára süketen.

PÁSKÁNDI GÉZA

Szent Pacsepa Ágoston vagy a túlélő háládatlanok¹

III.

Mert mi az igazság? Nálunk e zürben, fásultságban csak *egy zászló* van, ami alá bárki odaáll: az pedig Erdély birtoka! Korgó gyomorral is összefognak alatta. Nézzétek csak a forradalmak történetét — hirdette az a teológus. A megdöntött királyok, császárok területi hódításait — a státusz kvót — vajon nem őrizték meg a nagy revolúciók? Törődtek is a franciák a prován-sziakkal, burgundokkal, Brötány lakóival vagy tán a normann atyafiakkal, hogy a többit ne említsem? Félig-meddig a nemzetiségek vére által győztek e forradalmak. De Albiont is említhetném: skót, velszi és ír nyelve bánja végleg, habár él a szokás még, közös emlékezet. S a cár hódításairól vajon lemondott Lenin vagy főként Sztálin? Még szereztek is hozzá! A nemzeti többség *birodalmi tervei* okán is választja a forradalmas változásokat. Ma tán nem? De *igazi nacionalista forradalmár* csak az lehet, aki lemond a hódításról, aki *sovinizmusellenes*. Orosz Pámjátyok², rátok is ez vonatkozik: csak az *igazi orosz hazafi*, aki nem akar birodalmat! Aki belátja, mint az angol tette: a gyarmat az úrnak is nagy teher! Aki viszont új módon, im-már bolsiellenesen, de ugyancsak *ezt* a birodalmat akarja egyben tartani, sőt talán növelni is — az legfönnebb kutya helyett eb, szar helyett kaka, fing helyett szellentés lehet! Nem lesz így igaz változás! Hát a *Románia Liberá* csoport, meg a többi nem ilyen? Annak idején, még a nyolcvanas évek végén szerényen hangoztatták: hát ha egyszer Erdélyt nekünk ítélték, ugye, mit is tehetnénk, béküljünk meg vele. A jó unoka elfogadja, mit őseitől kapott. És rosszul teszik — így a fent említett „liberások” — a magyar vezetők, ha autonómiáról álmodoznak. Vagyis: e csoport tagjai élvezvén a magyar vendégszeretetet, még meg is kritizálják befogadóikat. Ringasd csak magyar öl, ringasd sírásóidat! Tetted ezt már évszázadok alatt. Most meg

¹ Részlet a szerző *Ahimutov államtitka* című regényéből, amely *A sírrablók* második könyve, s mely szintén egy politikai elmegőgyintézetben játszódik a hol-napi Romániában. A szöveg magnófelvétélről készült

² Pámjaty — orosz, nacionalistának nevezett csoport a Szovjetunióban